

Малигни тумори дојке – оболевање и умирање у Републици Србији, Европи и свету

Оболевање и умирање у Републици Србији

Карцином дојке је најчешћи малигни тумор у оболевању и умирању код жена у Србији. У просеку сваке године у Републици Србији региструју се 4204 новооболеле жене од ове врсте малигног тумора. Просечна стандардизована стопа инциденције износи 64,1 на 100.000 жена свих узраста. У просеку од ове врсте рака умре 1653 жене и просечна стандардизована стопа морталитета износи 20,5 на 100.000.

У последњих дванаест година и упркос варијацијама у стопама инциденције региструје се укупан (кумулативни) пораст стопа оболевања од 12% или 1% годишње. Када говоримо о стопама умирања од рака дојке, веће варијације у регистрованим стопама морталитета нису регистроване. Региструје се укупно (кумулативно) смањење стопа умирања од скоро 5% у посматраном временском периоду.

Према последњим подацима Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, у Републици Србији регистрована је 4561 новооболела и 1691 умрла жена од рака дојке. Стопа оболевања од рака дојке код жена у Републици Србији износила је 72,1 на 100.000, а стопа умирања 20,0 на 100.000 жена.

Што се тиче умирања од малигнух тумора дојке примећује се благи пораст већ у узрасту од 45. године, али највише стопе умирања су и даље у узрастима од 75 и више године живота. Високе стопе оболевања у узрастима од 65. до 74. године прате у истим узрастима и високе стопе умирања, што највероватније говори о касном јављању жена тог узраста – када је малигна болест већ у узрасту предовалом стадијуму, односно већ су присутне удаљене метастазе на суседним органима.

Висока учесталост оболевања од рака дојке мора се у извесној мери приписати чињеници да до данас нису откривени или до краја разјашњени сви узроци његовог настанка, па су домети примарне превенције у том смислу лимитирани.

Откривањем рака дојке у раној фази болести ствара се могућност за његово ефикасно лечење.

Захваљујући програмима раног откривања и напретку у примени адекватне терапије, данас карцином дојке није више „фатално обољење”. У посматраном периоду више од 85% новодијагностикованих карцинома су означени као рани карциноми. Оно што је и даље чињеница је да је скоро 1/4 новорегистрованих карцинома дојке без означеног стадијума болести, што успорава ток лечења. Такође, забрињава и учешће од 15% узнапредовалих, метастатских карцинома дојке.

У будућности, правовременом применом одговарајуће савремене терапије и даљим континуираним третманом могуће је очувати здравље и значајно унапредити квалитет живота оболелих жена.

Оболевање и умирање у свету и Европи

Рак дојке представља водећи узрок оболевања и умирања од малигних болести у женској популацији широм света. Према проценама Међународне агенције за истраживање рака (IARC), у свету је регистровано више од 2.260.000 новооболелих жена свих узраста од рака дојке и просечна стопа оболевања је износила 47,8 на 100.000. Исте процене наводе да је у свету током 2020. године умрло скоро 685.000 жена и да је стопа умирања износила 13,6 на 100.000. У Европи је у истом периоду регистровано више од пола милиона новооболелих жена од рака дојке са готово двоструко већом стопом оболевања (74,3 на 100.000) од оне регистроване глобално у свету. У истом периоду од рака дојке је умрло скоро 142.000 жена и стопа умирања је износила 14,8 на 100.000.